

BIULETYN OGRODÓW BOTANICZNYCH Nr 1, 1972

LUDMIŁA KARPOWICZOWA

Ogród Botaniczny UW

Z DOŚWIADCZEŃ AKLIMATYZACYJNYCH

W roku 1969 podjęliśmy w Ogrodzie Botanicznym UW szereg doświadczeń aklimatyzacyjnych, zmierzających do zaaklimatyzowania w naszych warunkach kilku interesujących, obcych naszej florze traw.

Bodźcem do zainteresowania się tym zagadnieniem była praca A. H. Lawsona p. t. *Bamboos* (London, 1968) oraz pismo autora tej książki wraz z załączonymi doń nasionami *Arundinaria simonii* (Carr.) A. et C. Riv.

Możliwość wprowadzenia do upraw w ogrodach naszego kraju przynajmniej niektórych mrozoodpornych gatunków bambusów, niekiedy o dużej wartości ozdobnej, a często także użytkowej — wydaje się wystarczająco zachęcającą do prowadzenia prób hodowlanych.

Podajemy krótką informację o przeprowadzonych dotychczas doświadczeniach.

1. Wspomniane wyżej nasiona *Arundinaria simonii* były wysiane natychmiast po otrzymaniu, tzn. 15 II 1969 r., do doniczki, ustawionej w mnożarce o temperaturze 18—20°C. Nasiona niestety nie weszły. Zgodnie z wyjaśnieniem p. Lawsona nasiona bambusów powinny być wysiewane możliwie bezpośrednio po zbiorze, przyczyną przeto niepowodzenia mógł być zbyt późny termin wysiewu.

2. W dniu 1 V 1969 r. wysiano dosłownie kilka nasion *Sasa kurilensis* (Rupr.) Makino et Shibata, otrzymanych z Ogrodu Botanicznego we Władywostoku. Weszły one 6 V 69, ale b. słabe siewki zginęły po paru tygodniach.

3. Z ogrodu botanicznego w Batumi w dniu 27 IV 1970 r. nadeszły kłącza *Sasa veitchii* (Carr.) Rehd. oraz

4. kłącza pod nazwą *Pleioblastus distichus* (Mitf.) Nakai; we Florze Japonii gatunek ten figuruje pod nazwą *Arundinaria argenteostriata* (Regel) Vilm. cv. *disticha*.

5. Ponowione próby wysiewu w dniu 12 III 71 r. nasion *Arundinaria simonii* oraz *Sasa palmata* (Bean) Nakai, otrzymanych z arboretum w Wageningen — Landdeouwhogeschool — nie dały, niestety, oczekiwanych wyników, nasiona nie weszły.

Otrzymane z Batumi kłaczka, wysadzone do skrzynek, trzymany w móżdżarce o temperaturze 18—20°C, zaś w dniu 25 VI 70 wysadzono ulistnione rośliny do gruntu w ogródku o wystawie południowo-wschodniej, lekko zacienionym i osłoniętym drzewami i krzewami. W dniu 7 XI tegoż roku, przy temperaturze wahającej się od —2 do —5°C, przykryto je luźno ułożonymi gałązkami przysypanymi suchymi liśćmi.

Zima roku 1970/71 była bardzo łagodna, najniższe temperatury zanotowano w pierwszych dniach marca 1971, kiedy to termometr wskazywał —12 do —18,7°C (w dniu 5 marca). W grudniu, styczniu, lutym notowano raczej temperatury dodatnie lub poniżej 0° w granicach —1° do —18°C w jednym tylko dniu 5 stycznia 1971. Pokrywa śnieżna była niezbyt gruba (15—18 cm) ale zupełnie wystarczająca do zabezpieczenia roślin przed wahaniami temperatur, toteż wszystkie bambusy zimę tę doskonale przetrwały i w dniu 8 VII 71 wzrost ich wynosił *Sasa veitchii* — przeciętna wysokość 15,8 cm, zaś *Arundinaria argenteostriata* cv. *disticha* — 27,3 cm.

Ojczyzną zarówno *Sasa veitchii*, jak *Arundinaria argenteostriata* cv. *disticha* — jest Japonia. Pierwsza z nich występuje w prowincjach: Honshu, Shikoku i Kyushu, gdzie wyrasta do 50—150 cm (*Sasa* po japońsku oznacza — drobny bambus).

Arundinaria argenteostriata var. *communis* w ojczyźnie swej ma wzrost 1—3 m, zaś odmiana *disticha* jest w swej całości znacznie drobniejsza, a wysokość jej notowana jest w granicach 30—65 cm.

Nieudane próby z *Sasa palmata* i *Arundinaria simonii* ponowimy. *Arundinaria* ta pochodzi z Chin i Japonii, dobrze znosi klimat umiarkowany, do Europy była wprowadzona w r. 1862 przez M. Simona, konsula francuskiego w Chinach. Ojczyzną *Sasa palmata* jest Japonia, gatunek ten należy do grupy bambusów szerokolistnych, odpornych na niskie temperatury.

Równocześnie zainteresowaliśmy się trawą *Arundinella hirta* (Thnb.) C. Tamaka i jej odmianą — var. *ciliata* Koidz. Gatunek ten często figuruje pod nazwą *A. anomala* Steud.; ponadto znane są synonimy: *Panicum mandshuricum* Maxim., *Arundinella smaragdina* Koidz., *A. oleagina* Honda i wiele innych. Spotykany jest on w Japonii, Chinach, Mandżurii i Kraju Ussuryjskim. Nasiona doskonale kiełkują w 9—14 dni po wysiewie; rośliny szybko rosną, w drugim roku zakwitły i osiągnęły wysokość ponad 70 cm (w warunkach naturalnych wzrost podawany jest 30—120 cm).

WANDA WRÓBEL — STERMIŃSKA

Ogród Botaniczny UJ

***Grevillea hilliana* F. v. MUELL — ZAKWITŁA PO RAZ PIERWSZY
W KRAKOWSKIM OGRODZIE BOTANICZNYM**

Rodzaj *Grevillea*, reprezentowany przez 160 gatunków, posiada zasięg geograficzny ograniczony do wschodnich obszarów Australii (Queensland i Nowa Płd. Walia). W uprawie szklarniowej gatunki rodzaju *Grevillea* (*Proteaceae*) są bardzo